

Keskusrikospoliisi

**RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSEN
PUOLIVUOSIKATSAUS 2010**

1 RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSEN VASTAANOTTAMAT ILMOITUKSET EPÄILYTTÄVISTÄ LIIKETOIMISTA -----	3
1.1 ILMOITTAJATAHOT RAHANPESUILMOITUKSISSA-----	4
1.2 EPÄILYTTÄVÄT LIIKETOIMET RAHANPESUILMOITUKSISSA-----	5
1.3 RAHANPESUILMOITUKSIIN SISÄLTYVIEN VAROJEN MÄÄRÄ-----	6
1.4 VAROJEN SIIRROT SUOMEN RAJAN YLI-----	6
1.5 ILMOITUKSIIN SISÄLTYVIEN LUONNOLLISTEN JA OIKEUSHENKILÖIDEN LÄHTÖALUEET-----	7
1.6 MÄÄRÄYKSET LIIKETOIMEN KESKEYTTÄMISESTÄ-----	8
2 ESITUTKINTAAN SIIRRETYT ILMOITUKSET -----	9
2.1 RIKOSILMOITUSJÄRJESTELMÄÄN KIRJATUT RIKOKSET-----	9

Keskusrikospoliisi
Rahanpesun selvittelykeskus
Jokiniemenkuja 4, PL 285
01301 Vantaa
P. 071 878 0141
Fax. 071 878 6811 www.rahanpesu.fi
Krp-rahampesu@krp.poliisi.fi

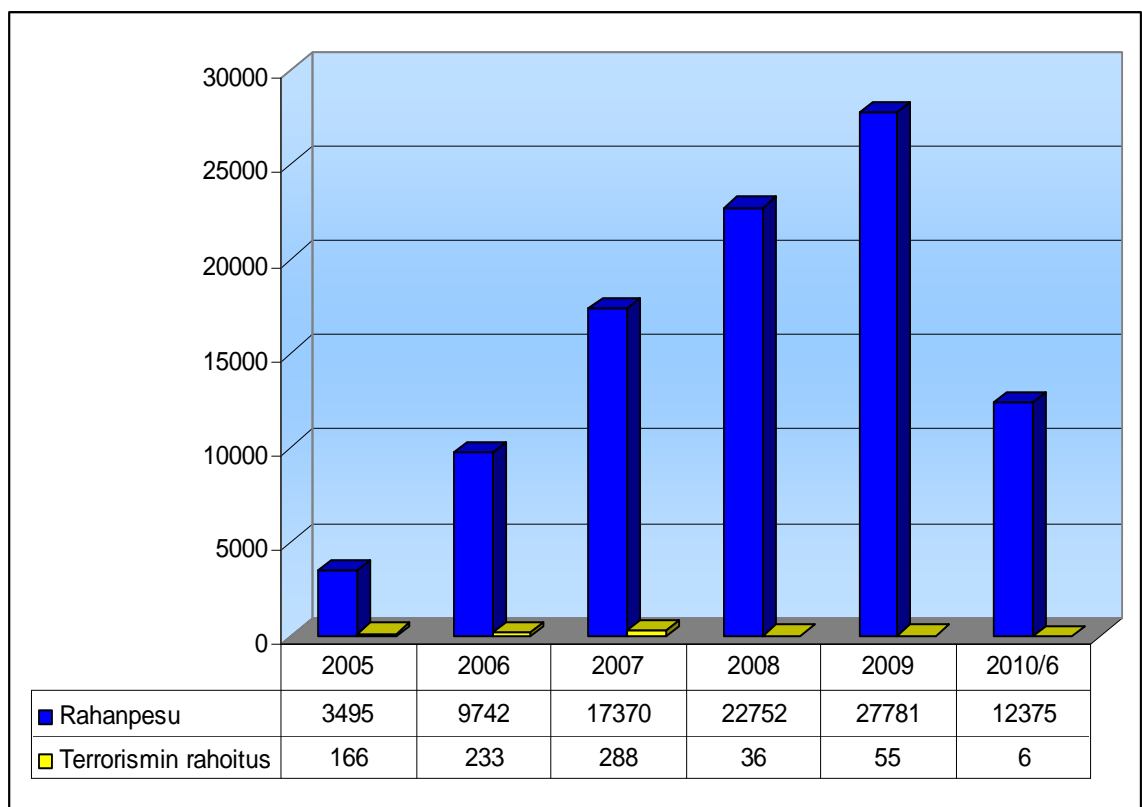

1 RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSEN VASTAANOTTAMAT ILMOITUKSET EPÄILYTTÄVISTÄ LIIKETOIMISTA

Rahanpesun selvittelykeskus on kirjannut rahanpesurekisteriin vuoden 2010 kesäkuun loppuun mennessä yhteensä 12381 ilmoitusta epäilyttävistä liiketoimista. Ilmoituksista 12375 kappaletta koski rahanpesua ja 6 kappaletta terrorismin rahoittamista.

Jako rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskeviin ilmoituksiin ei ole yksiselitteinen, koska ilmoitusvelvolliselle liiketoimi näyttäyty epäilyttävänä liiketoimena eikä ilmoitusvelvollisella ole aina mahdollisuutta arvioida kohdistuuko epäily varojen alkuperään vai käyttötarkoitukseen. Jollei ilmoituksen luonteesta ole täyttä selvyyttä, se kirjataan rahanpesuilmoituksiin. Tässä puolivuosisikatsauksessa on keskitytty ainoastaan rahanpesua koskeviin ilmoituksiin.

Kuva 1. Rahanpesun selvittelykeskuksen kirjaamat ilmoitukset vuosina 2005 – 2010/6

1.1 Ilmoittajatahot rahanpesuilmoituksissa

Epäilyttävää liiketointa koskevien ilmoitusten määrä on vuoden 2010 aikana pysynyt edellisen vuosien tasolla. Pankkien, vakuutusyhtiöiden ja rahapelitoimintaa harjoittavien ilmoittajien ilmoitusmäärät ovat nousseet vuoteen 2009 verrattuna.

Taulukko 2. Ilmoittajatahot rahanpesuilmoituksissa

ILMOITTAJATAHOT	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Pankki	869	427	480	3,9
Sijoituspalveluyritys	1	-	4	0,0
Vakuutusyhtiö	68	41	69	0,5
Rahoitusyhtiö	22	11	5	0,0
Kiinteistönvälittäjä	9	9	4	0,0
Rahapelitoiminta	5023	2283	2613	21,2
Valuutanvaihto- ja siirtoyhtiö	21543	10449	8995	72,9
Kirjanpitoimisto	7	7	-	-
Tilintarkastusyhteisö	16	9	10	0,0
Lakimiehet	8	5	2	0,0
Arvotavarakauppias	15	11	19	0,2
Panttilainaamo	2	1	-	-
Kotimainen poliisiviranomainen	154	98	114	0,9
Kotimainen muu viranomainen	27	15	48	0,4
Ulkomainen poliisiviranomainen	2	1	2	0,0
Ulkomainen muu viranomainen	3	2	3	0,0
Muu tietolähde	12	8	7	0,0
YHTEENSÄ	27781	13377	12375	100

1.2 Epäilyttävät liiketoimet rahanpesuilmoituksissa

Epäilyttävät liiketoimet on luokiteltu niiden luonteen mukaisesti eri ryhmiin. Luokittelu perustuu ilmoitusvelvollisen ilmoittamiin syihin siitä, minkä asiakkaan tekemän liiketoimen vuoksi ilmoitus tehtiin.

Rekisteriin kirjattujen ilmoitusten kohdalla ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aikaisempiin vuosiin verrattuna vakuutuksia koskevia ilmoituksia lukuun ottamatta.

Taulukko 3. Epäilyttävät liiketoimet rahanpesuilmoituksissa

EPÄILYTTÄVÄ LIIKETOIMI	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Tilinavaus	34	15	13	0,1
Käteistalletus	269	143	158	1,3
Käteisnosto	136	69	86	0,7
Kotimainen tilisiirto	75	36	47	0,4
Varojen kierrätys	60	30	23	0,2
Tilisiirto ulkomaille	41	23	28	0,2
Tilisiirto ulkomailta	124	60	63	0,5
Muut pankkituotteet	42	22	10	0,0
Rahoitusyhtiötuotteet	2	1	2	0,0
Valuutanvaihto	3540	1604	1260	10,2
Valuutan siirto	18024	8852	7745	62,6
Sijoitukset	13	9	4	0,0
Vakuutukset	64	37	65	0,5
Panttilainaus	2	1	-	-
Kiinteistön/asunto-osakkeen kauppa ja vuokraus	160	107	112	0,9
Muun irtaimen kauppa	36	16	22	0,2
Rahapelit	5014	2279	2613	21,2
Käteisen kuljetus	37	22	46	0,4
Muu epäilyttävä liiketoimi	108	50	78	0,6
YHTEENSÄ	27781	13376	12375	100

1.3 Rahanpesuilmoituksiin sisältyvien varojen määrä

Rahanpesuilmoituksissa mainitaan yleensä liiketoimen luonteen lisäksi liiketoimeen sisältyvä varojen määrä.

Rahapasurekisteriin kirjattujen ilmoitusten sisältämien liiketoimien yhteenlaskettu arvo vuoden 2010 ensimmäisen puolen vuoden aikana oli 138.513.858 euroa. Ilmoitusten keskiarvo oli 11.249 euroa ja mediaani 2.530 euroa. Yhteenlasketun summan sekä keskiarvon tekevät suureksi se, että vuosittain tulee muutamia ilmoituksia, joissa liiketoimen arvoksi ilmoitetaan kymmeniä miljoonia euroja. Noin 90 prosentissa tapauksista ilmoituksen sisältämä varallisuus jäi kuitenkin alle 10.000 euron ja ainoastaan 0,8 prosenttia ilmoituksista käsitti yli 170.000 euron suuruisen liiketapahtuman.

Taulukko 4. Rahanpesuilmoituksiin sisältyvien varojen määrä

ILMOITUKSIIN SISÄLTYVIEN VAROJEN MÄÄRÄ	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Alle 10.000 €	25491	12235	11133	89,9
10.000 – 35.000 €	1521	685	911	7,4
35.000 - 85.000 €	254	147	148	1,1
85.000 - 170.000 €	138	88	82	0,7
yli 170.000 €	219	155	101	0,8
YHTEENSÄ	27623	13310	12375	100

1.4 Varojen siirrot Suomen rajan yli

Vuoden 2010 ensimmäisen puolen vuoden aikana 7844 ilmoitusta koski tapauksia, joissa varoja liikkui Suomen rajojen yli (63,3 % kaikista ilmoituksista). Pääosin nämä koskivat varojen siirtoa ulkomaille (76,7 %) ja 23,3 prosentissa tapauksista varoja siirrettiin Suomeen.

Taulukko 5. Rahanpesua koskevat ilmoitukset, joissa varoja on siirtynyt Suomeen tai Suomesta ulkomaille

VAROJEN SIIRROT	2009	2009/9	2010/6	2010/6 %
Varoja Suomeen	3438	1635	1825	23,3
Varoja Suomesta	14351	7307	6019	76,7
YHTEENSÄ	17969	8942	7844	100

1.5 Ilmoitukseen sisältyvien luonnollisten ja oikeushenkilöiden lähtöalueet

Vuoden 2010 ensimmäisen puolen vuoden ilmoituksissa mainittiin yhteensä 11029 henkilöä, jotka edustivat 131 eri kansallisuutta. Seuraavasta taulukosta on nähtävissä luonnollisten henkilöiden lähtöalueet.

Taulukko 6. Luonnollisten henkilöiden lähtöalueet

ALUE	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Suomi	6691	3611	3623	32,9
Viro	316	168	192	1,8
Muu Eurooppa	1278	685	545	4,9
Venäjä	824	470	404	3,7
Aasia	868	596	624	5,6
Afrikka	916	354	489	4,4
Lähi-itä	927	284	321	2,9
Etelä- ja Pohjois-Amerikka	245	133	136	1,2
Australia ja Uusi-Seelanti	11	8	7	0,1
Kansalaisuudeton	17	7	9	0,1
Ei tiedossa	10610	5269	4679	42,4
YHTEENSÄ	22703	11585	11029	100

Vuoden 2010 alkuvuoden ilmoituksissa mainituista oikeushenkilöistä 60 % oli suomalaisia. Seuraavaksi eniten ilmoituksissa mainittiin virolaisia yrityksiä. Kaikkiaan ilmoituksissa oli 34 eri maahan rekisteröityjä yrityksiä.

Taulukko 7. Oikeushenkilöt rekisteröintipaikan mukaan

ALUE	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Suomi	958	524	582	60,0
Viro	74	64	21	2,1
Muu Eurooppa	138	34	69	7,1
Aasia	13	8	2	0,2
Etelä- ja Pohjois-Amerikka	37	9	23	2,3
Venäjä	24	13	18	1,9
Lähi-itä	14	7	3	0,3
Afrikka	4	2	3	0,3
Australia ja Uusi Seelanti	6	-	2	0,2
Ei tiedossa	368	189	248	25,6
YHTEENSÄ	1636	850	971	100

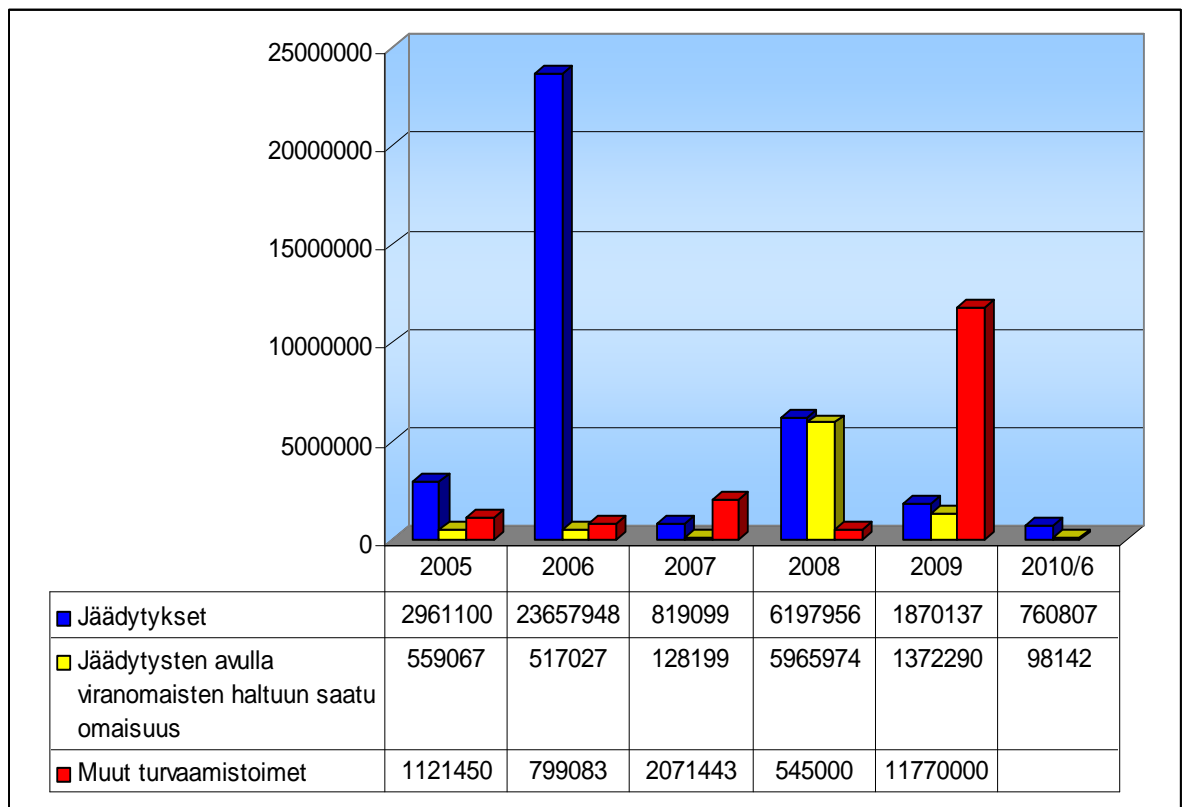

1.6 Määräykset liiketoimen keskeyttämisestä

Rahanpesun selvittelykeskuksella on rahanpesulain mukaan oikeus antaa ilmoitusvelvolliselle epäilyttävää liiketoimintaa tutkiessaan määräys pidättäytyä suorittamasta liiketoimintaa enintään viiden arkipäivän ajaksi, mikäli määräys on tarpeen rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi. Kyseinen toimenpide ei edellytä rikoksen syytä epäillä kynnyksen ylittymistä, vaan se on tarkoitettu edeltäväksi toimenpiteeksi turvaamistoimenpiteille. Pidättymismääräyksen avulla selvittelykeskuksen on mahdollista päästä nopeasti kiinni rikoshyötyyn ja estää sen siirtäminen viranomaisten ulottumattomiin.

Toimintavuoden 2010 ensimmäisen puolen vuoden aikana selvittelykeskus antoi yhteensä 15 liiketoimen keskeyttämismääräystä, joiden yhteenlaskettu arvo oli 760.807 euroa. Tästä summasta saatiin rikoshyötynä viranomaisten haltuun 98.142 euroa.

Taulukko 8. Liiketoimien pidättymismääräykset ja niiden avulla viranomaisten haltuun saatu rikoshyöty vuosina 2005 – 2010/6

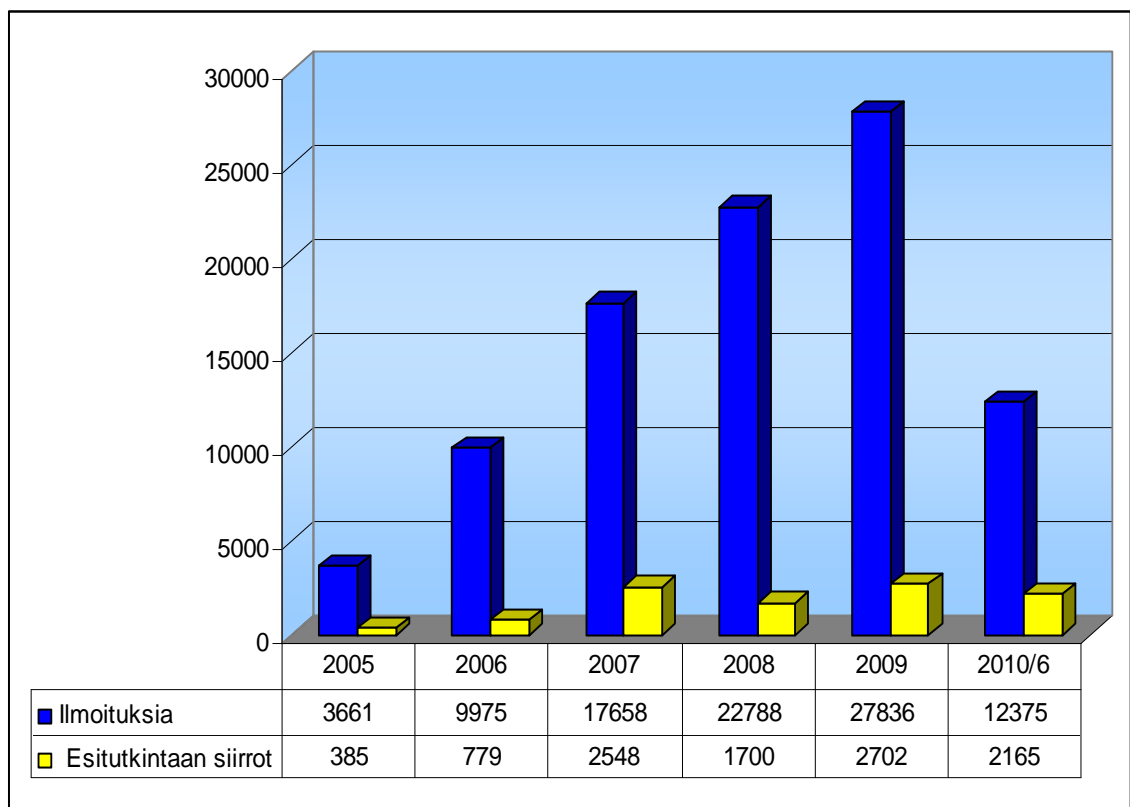
2 ESITUTKINTAAN SIIRRETYT ILMOITUKSET

2.1 Rikosilmoitusjärjestelmään kirjatut rikokset

Eräs tärkeimmistä rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa kuvaavista tunnusluvuista on esitutkintaan siirrettyjen ilmoitusten määrä. Pääsääntöisesti täällä tarkoitetaan sitä, että ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta on liitetty avoimena olevan rikosilmoituksen yhteydessä tutkittavaksi. Ilmoitus sisältää tällöin usein tietoa tutkittavan tapauksen rahaliikenteestä ja omaisuudesta. Osa esitutkintaan siirretyistä ilmoituksista on puolestaan sellaisia, joissa selvittelykeskus tai jokin muu esitutkintaviranomainen käynnistää ilmoituksen perusteella uuden esitutkinnan.

Vuoden 2010 ensimmäisen puolen vuoden aikana selvittelykeskus on siirtänyt esitutkintaan 2165 epäilyttävää liiketoimintaa koskevaa ilmoitusta.

Taulukko 9. Ilmoitukset epäilyttävistä liiketoimista ja esitutkintaan siirretyt ilmoitukset vuosina 2005 – 2010/6

Taulukosta 10. käyvät ilmi rikoslajit niiden epäilyttävää liiketoimintaa koskevien ilmoitusten osalta, jotka siirrettiin esitutkintaan vuosien 2009 – 2010/6 aikana. Kustakin rikosilmoituksesta on otettu huomioon vain törkein rikos ja taulukossa kaikki tekemuodot (tavallinen, törkeä ja lievä) on huomioitu perustekemuodon nimikkeellä. Useimpien aikaisempien vuosien tapaan enemmistö ilmoituksista on liittynyt talousrikoksiin.

Taulukko 10. Esitutkintaan siirretyt epäilyttävät liiketoimet rikoslajeittain vuosina 2009 – 2010/6

RIKOSNIMIKE	2009	2009/6	2010/6	2010/6 %
Rahanpesu	159	6	15	0,8
Talousrikos	1006	140	537	24,8
Huumausainerikos	269	187	298	13,7
Muu	1268	424	1315	60,7
YHTEENSÄ	2702	757	2165	100